

Årsrapport 2020

Svenskt register för ROP

Swedish quality register for ROP

www.swedrop.se

SWEDROP

SWEDROP är ett nationellt kvalitetsregister för prematuritetsretinopati, ROP. Registret startade 2007 och är ett bi-register till nyföddhetsregistret SNQ. Från och med 2008 blev det ett komplett nationellt register.

Sedan SWEDROP's start har registret bidragit till att upprepade modifieringar och förbättringar av ROP-screeningen i Sverige har genomförts och resultaten har publicerats i ett flertal internationella vetenskapliga tidskrifter, vilket framgår på SWEDROP's öppna hemsida.

Från och med 2019 kommer årsrapporter fortlöpande att redovisas öppet på SWEDROP's hemsida. Årsrapportens struktur har tagits fram av styrgruppen för SWEDROP.

Resultaten i årets rapport skiljer sig något från rapporten från förra året, fr.a. pga att gränsen för ROP-screening sänktes med en vecka från tidigare inklusion av alla barn födda före vecka 31 till istället alla barn födda före vecka 30 fr.o.m. 1 januari 2020. För några jämförelser, se slutet av denna rapport.

Vi vill återigen rikta **ett varmt tack** till alla i landet som samlar in och registrerar data i SWEDROP. Ert oupphörliga arbete gör att ROP-registret är ett värdefullt verktyg för att förbättra och utveckla ögonvården och minimera framtida synhandikapp hos de prematurfödda barnen i Sverige.

Förfrågningar besvaras via email till: info@swedrop.se

Uppsala den 1.4.2022

För styrgruppen för SWEDROP genom

Gerd Holmström, registerhållare

Förkortningar

- **ROP** = retinopathy of prematurity/prematuritetsretinopati
- **GÅ** = gestationsålder i veckor (v), avser fullgångna veckor
- **FV** = födelsevikt i gram (g)
- **VEGF** = vascular endothelial growth factor

Nationella data

Under år 2020 hade 561 barn födda i Sverige screenats för ROP.

Två barn avled före avslutad screening och två barn flyttade utomlands före avslutad ROP-screening. Ett barn exkluderades ur registret pga annan ögon diagnos.

Sammanlagt kvarstod i SWEDROP **556 barn födda 2020 med komplett ROP-screening.**

Av de 556 barnen fanns 259 (46,6%) flickor och 297 (53,4%) pojkar.

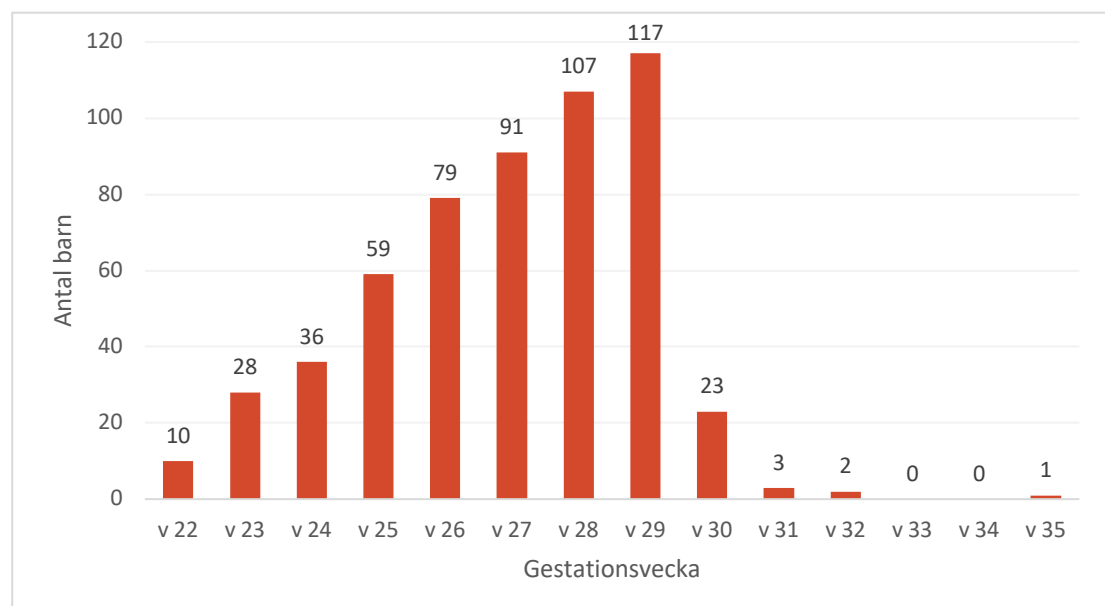
Antalet screenade barn per gestationsvecka illustreras i Diagram 1 nedan.

527 av de 556 barnen hade en mognadsålder på 29 veckor eller mindre, det vill säga den nya gräns för ROP-screening som initierades 1 januari 2020.

Ytterligare **29** barn med en mognadsålder på mer än 29 veckor vid födelsen hade remitterats för ögonundersökning, varav 23 barn var födda i vecka 30, dvs den tidigare övre gränsen för screening. Tre barn var födda i v 31, två i v 32, och ett barn var fött i v 35. De sex sistnämnda barnen var alla extremt sjuka och/eller tillväxthämmade, vilket hade föranlett remiss för ROP-screening.

Totalt genomfördes 3934 ögonundersökningar av prematurfödda barn i Sverige år 2020.

DIAGRAM 1. Antalet screenade barn per gestationsvecka.

Nationell täckningsgrad

Vid jämförelse mot nyföddhetsregistret SNQ hade samtliga barn födda före GÅ 30 v under 2020 genomgått en ögon-screening, motsvarande en nationell täckningsgrad av SWEDROP på 100 %.

Förekomst av ROP

Barn > 29 v

Av de 29 barnen med en GÅ på > 29 veckor fanns ett barn fött i vecka 30 med ROP stadium 2. Detta barn undersöktes 4 ggr och behövde ingen behandling. Ingen av de övriga 28 barnen utvecklade någon ROP.

Barn ≤ 29 v

Av de 527 barnen som uppfyllde screeninggränsen år 2020, hade 201 (38,1%) barn någon form av ROP, medan 326 (61,9%) barn inte hade någon ROP alls.

Detaljerad redovisning av de 527 barnen med en GÅ på ≤ 29 v

(= nationell screening-gräns 2020)

- **GÅ:** Medel 27,2 veckor (range 22 – 29)
- **FV:** Medel 992 gram (range 384 – 1870)

TABELL 1. Maximalt ROP-stadium (för barnet i fråga)

ROP-stadium	Barn (antal/%)
Ingen ROP	326 (61,8%)
ROP 1	59 (11,2%)
ROP 2	50 (9,5%)
ROP 3	91 (17,3%)
ROP 4A	0 (0%)
ROP 4B	1 (0,2%)
ROP 5	0 (0%)

Behandling utfördes på 45/527 (8,5%) barn födda före GÅ 30 v (45 höger/44 vänster-ögon).

De behandlade barnen hade en medel-GÅ på 24,1 v (range 22-27) och en medel-FV på 620 g (range 384-990). Inget barn som föddes med en GÅ av 28 eller 29 v behövde behandling för sin ROP.

TABELL 2. Förekomst av s.k. Plus disease, central ROP (Zon 1), Aggressiv ROP (A-ROP) samt Typ 1 ROP hos de 45 behandlade barnen (45 hö respktive 44 vänster öga, samt 45 ettdera ögat).

	Höger ögon (45 st)	Vänster ögon (44 st)	Ettdera ögat (45 st)
Plus disease	42	42	44
Zon 1	8	8	8
A-ROP	3	3	3
Typ 1	43	43	45

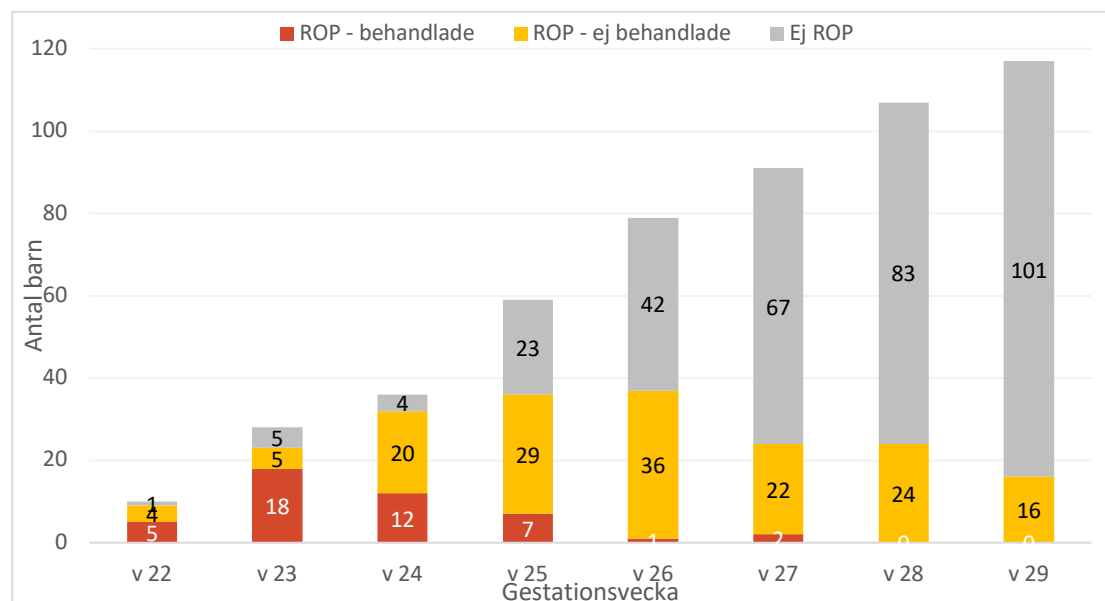
TABELL 3. Typ av behandling (Laser/Anti-VEGF/Cerklage/Vitrektomi).

Typ av behandling	Antal barn
Primärt enbart laser	30
Primärt enbart Anti-VEGF	14
Primärt både laser och Anti-VEGF	1
Cerklage/Vitrektomi	0

Antalet behandlingar per barn varierade mellan 1 och 4, varav 16 barn (35,6%) behandlades mer än en gång (13 barn 2 gånger, 2 barn 3 gånger och 1 barn 4 gånger).

Re-behandling förekom hos 16,7% (5/30) av barnen efter primär laserbehandling samt hos 78,6% (11/14) av barnen efter primär Anti-VEGF-behandling.

DIAGRAM 2. Antal barn utan ROP, med ROP samt med behandlad ROP per gestationsvecka (v 22 – v 29).

Regionala data

TABELL 4. Antal screenade barn, barn med ROP samt barn som behandlats för ROP i relation till region (moderns boende-region).

Region	Screenade barn (antal)	ROP (antal/%)	Behandling (antal/%)
Västra Götaland	84	37 (44,0%)	20 (23,8%)
Linköping	61	16 (26,2%)	3 (4,9%)
Skåne	112	53 (47,3%)	2 (1,8%)
Stockholm	117	40 (34,2%)	9 (7,7%)
Uppsala	95	33 (34,7%)	8 (8,4%)
Umeå	51	21 (41,2%)	3 (5,9%)
Örebro	7	1 (14,3%)	0 (0%)
TOTALT	527	201 (38,1%)	45 (8,5%)

TABELL 5. Utförda behandlingar i relation till universitetsklinik.

Klinik	Primär beh (totalt antal barn)	Primär laser-beh (antal barn)	Re-beh efter primär laser (antal barn)	Primär Anti-VEGF-beh (antal barn)	Re-beh efter primär Anti-VEGF (antal barn)	Primär kombination laser/Anti-VEGF	Re-beh kombination laser/Anti-VEGF	Cerclage/Vitrectomi
Göteborg	22	16	0	6	5	0	-	0
Linköping	0	-	-	-	-	-	-	-
Lund	2	2	0	0	-	0	-	0
Stockholm	10	5	3	5	4	0	-	0
Uppsala	8	4	0	3	2	1	0	0
Umeå	3	3	2	0	-	0	-	0
Örebro	0	-	-	-	-	-	-	-
TOTALT	45	30	5(16,7%)	14	11(78,6%)	1	0	0

Kommentarer/jämförelser mot årsrapporten från 2019

På grund av ändrad screeninggräns screenades ett lägre antal barn år 2020 (561 barn) jämfört med år 2019 (710 barn), dvs en reduktion på 21%. Det totala antalet ögonundersökningar minskade från 4747 undersökningar år 2019 till 3934 undersökningar år 2020, dvs en minskning med 813 barn (17%).

Hos barn födda före v 30 så var förekomsten av ROP och av genomförd behandling väsentligen oförändrad år 2020 (ROP 38,1% och behandling 8,5%) jämfört med år 2019 (ROP 40,1% och behandling 7,9%).

Avseende typ av behandling, så blev behandling med anti-VEGF vanligare under 2020, se tabell 6 nedan.

Tabell 6. Jämförelser mellan åren 2019 och 2020 avseende barn födda före gestationsvecka 30 och som behandlades för ROP

	2019 (43 barn)	2020 (45 barn)
Behandling	7,9%	8,5%
- Primär laser	81,4%	66,7%
- Primär Anti-VEGF	16,3%	31,1%
Rebehandling efter laser	20,0%	16,7%
Rebehandling efter anti-VEGF	71,4%	78,6%